

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาทางกฎหมายในการถ่ายโอนภารกิจด้านการบังคับคดีแพ่ง ให้ภาคเอกชนดำเนินการ
ชื่อผู้เขียน	ทรงพล บัวรอด
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ โลจายะ
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาทางกฎหมายในการถ่ายโอนภารกิจด้านการบังคับคดีแพ่งให้ภาคเอกชนดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. 2551 โดยศึกษาจากหลักการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หลักความเป็นรัฐ การใช้อำนาจของรัฐ ข้อยกเว้นการใช้อำนาจของรัฐ การบริการสาธารณะและหลักการถ่ายโอนภารกิจของรัฐให้เอกชนดำเนินการ รวมถึงกฎหมายของต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นหลักสิทธิมนุษยชน หลักความเสมอภาค หลักความเป็นธรรม หลักสิทธิและเสรีภาพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีแพ่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีแพ่ง และกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. 2551 ซึ่งกฎหมายฉบับดังกล่าวนี้ยังมีบางข้อและบางประเด็นที่ไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรม จึงต้องได้รับการแก้ไขเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อคู่ความทุกฝ่ายในคดีและประชาชนที่เกี่ยวข้อง

วิธีการศึกษาของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ใช้วิธีการศึกษาวิจัยทางเอกสารเป็นหลัก โดยศึกษาจากบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ ระเบียบต่างๆ หนังสือ ตำราเรียน บทความทางวิชาการ วารสารกฎหมาย วิทยานิพนธ์ ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อนำข้อมูลต่างๆ มารวบรวมอย่างเป็นระบบและวิเคราะห์หาข้อสรุปที่สมบูรณ์ที่สุด

จากการศึกษาพบว่า กฎกระทรวง ว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. 2551 ที่ออกมาเพื่อรองรับเอกชน เข้ามาดำเนินการในการบังคับคดีแพ่งแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดี ซึ่งเป็น

เจ้าหน้าที่รัฐนั้น กฎกระทรวงฉบับดังกล่าวนี้ยังมีปัญหาและข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขทั้งทางกฎหมาย และทางปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- 1) ปัญหาการขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการถ่ายโอนอำนาจรัฐด้านการอำนวยความสะดวกให้ภาคเอกชนดำเนินการแทนตามกฎหมายกระทรวง
- 2) ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และสถานะของความเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดี และเอกชนผู้รับมอบหมาย
- 3) ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของเอกชนผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดี

ผู้เขียนเห็นว่า กฎกระทรวง ว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติกรแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. 2551 ที่ออกมาเพื่อรองรับเอกชนเข้ามาดำเนินการในการบังคับคดีแพ่งแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดีนั้น กฎกระทรวงฉบับดังกล่าวนี้ ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักสิทธิมนุษยชน หลักความเสมอภาคหลักความเป็นธรรม หลักสิทธิและเสรีภาพ รวมถึงหลักนิติรัฐและหลักนิติธรรมด้วย ทั้งในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติ การถ่ายโอนภารกิจด้านการบังคับคดีแพ่งให้เอกชนดำเนินการแทนนั้น ควรที่จะถ่ายโอนไปทั้งกระบวนการของการบังคับคดีแพ่งคือ การยึดทรัพย์สิน การขายทอดตลาดทรัพย์สิน การอายัดทรัพย์สิน การขับไล่รื้อถอนและการจัดทำบัญชีรับจ่ายเพื่อจ่ายเงินให้แก่ผู้มีส่วนได้ ไม่ใช่การถ่ายโอนเฉพาะช่วงใดช่วงหนึ่งเท่านั้น เพราะจะทำให้ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และควรนำระบบเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนมาใช้บังคับในลักษณะคู่ขนานโดยไม่มีการยกเลิกระบบของเจ้าพนักงานบังคับคดีรัฐไปในทันที โดยเมื่อศาลมีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว ต้องเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ เป็นผู้เลือกกว่าจะให้ผู้ใดเป็นผู้ดำเนินการบังคับคดีให้แก่ตน และควรกำหนดให้เอกชนผู้รับมอบหมายตามกฎหมายฉบับนี้เป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐรูปแบบหนึ่งที่ไม่ใช่ข้าราชการและไม่ใช่เอกชนโดยแท้ เนื่องจากไม่อยู่ภายใต้อำนาจบังคับบัญชาตามระบบราชการและมิได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ส่วนการกำกับดูแลเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนนั้น ผู้เขียนเห็นควรว่าเจ้าพนักงานบังคับคดีเอกชนควรอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการวิชาชีพ นอกจากนั้นยังควรกำหนดให้ศาลและกรมบังคับคดีมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบและกำกับดูแลด้วย และควรที่จะเพิ่มเติมโทษทางอาญาคือโทษจำคุกและปรับเข้าไว้ในกฎหมาย เพื่อเป็นการป้องปรามและลงโทษ เอกชนที่เข้ามาทำหน้าที่ในการบังคับคดีแพ่งซึ่งกระทำการโดยมิชอบ โดยจะต้องดำเนินการแก้ไขกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวนี้เป็นกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติต่อไป

Thesis Title	Legal issue relating to the transfer of civil execution process to the private sector
Author	Songpon Buarod
Thesis Advisor	Professor Dr. Veera Lojaya
Department	Law
Academic Year	2012

ABSTRACT

The objective of this thesis is to study the legal issue on the transfer of civil execution process to the private sector according to the Ministerial Regulation regarding to the quality principles, the methods and the conditions of the person act for executing officer B.E. 2551. The study is based on the research of the principles embedded in the Constitution of the Kingdom of Thailand, the principle of state, the exercise of state power, the exemption of the exercise of state power, public service and the transfer of public functions to the private sector. Moreover, the study includes the research of foreign legislations concerning the principle of equality, justice, rights and liberties, human rights and legislations concerning civil execution process such as the civil procedure code, other rules and regulations involved, and the Ministerial Regulation regarding to the quality principles, the methods and the conditions of the person act for executing officer B.E. 2551. The ministerial regulation in question has some problems leading to impropriety and injustice. It should therefore be revised in order to provide justification for all litigants and stakeholders.

The method of studying this thesis is documentary research on related legislations, rules, regulations, texts, books, academic articles, journals, theses, electronic documents and research reports in Thai and foreign languages. After accumulating all necessary data, the author analyzed them to find out the best conclusion for this issue.

From the research found the Ministerial Regulation regarding to the quality principles, the methods and the conditions of the person act for executing officer B.E. 2551 which legislated in order that the executing officers of the Legal Execution Department could assign the

other persons to act on civil execution has some legal and practical problems that should be revised as follow:

- 1) Problems on lack of efficiency and effectiveness in connection with transferring of judicial administration to the private sector according to the ministerial regulation.
- 2) Problems on authority and status of the executing officers of the Legal Execution Department and the assigned private executing officers.
- 3) Problems on private executing officers' liabilities arising from acting on civil execution assigned by the executing officers of the Legal Execution Department.

The author is of the opinion that the Ministerial Regulation regarding to the quality principles, the methods and the conditions of the person act for executing officer B.E. 2551 which legislated in order that the executing officers of the Legal Execution Department could assign the other persons to act on civil execution should legally and practically be on the base of the principle of equality, justice, rights and liberties, human rights, legal state and rule of law. In addition, the whole process of the transfer of civil execution to the private sector including the seizer, the attachment and the auction of the property, the expulsion and the produce of income expense account should not be separately or partly transferred to avoid lack of efficiency and effectiveness. However, the civil execution process by the Legal Execution Department should rather not be aborted but goes along with the private execution process. Provided that after the court has authorized an executing officer, the judgment creditor shall decide who will carry out the execution process. It is recommended that the private executing officers assigned by the ministerial regulation should be put in a position of a special state officer who is not a government official or a private body due to the fact that he does not governed by the government and does not receive a salary from the annual government statement of expenditure. The author proposes that the private executing officers should be monitored by the private executing officer council and also be examined and monitored by the courts and the Legal Execution Department. Furthermore, the legislation concerning the private executing officers should add fine and imprisonment to the punishment section in order to prevent and punish the officer who tends to do or has done an act that infringe the law and should be enacted as an act afterwards.